

СТАНОВИЩЕ
НА ПРОФ. Д-Р СЛАВИ ПЕТРОВ ДИМИТРОВ

член на Научното жури в конкурс

за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм (Алтернативно хотелиерство), Обявен в Държавен вестник, бр. 42/12.05.2023 г. за нуждите на Катедра „Икономика и управление на туристическото обслужване“, Колеж по туризъм към Университет “Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас.

1. Данни за конкурса:

Конкурсът за „доцент” е обявен в ДВ, бр. 42/12.05.2023 г. За обявения конкурс документи е подал един кандидат: гл. ас. д-р Елена Дамянова Илиева. Не са установени нарушения съгласно законовите държавни и вътрешно-университетски разпоредби. В обявената процедура за „доцент” и съгласно заповед № РД-198/10.07.2023 г. съм определен за член на Научното жури.

2. Данни за кандидата.

Елена Дамянова Илиева е родена на 4-ти ноември 1987 г. в град Бургас. През 2006 г. завършва Гимназия със засилено преподаване на немски език „Гьоте-Бургас“. През 2010 г. завършва Икономически университет – Варна, сп. Икономика и управление (Туризъм), ОКС бакалавър, а през 2011 г. получава и магистърска степен по същата специалност в Икономически университет – Варна. През 2015 г. получава ОНС „доктор“ по Икономика и управление (Туризъм), със защитен дисертационен труд на тема: „Възможности за приложение на таймшеър в хотелиерството на Южен черноморски туристически район“.

В периода 2004 - 2021 г. работи последователно като Туристически гид, Туристически аниматор, Хотелски администратор, Хотелски представител, Агент представител на авиокомпани и Агент продажба самолетни билети и представителство на авиокомпани. Била е хоноруван асистент в Икономически университет – Варна и Колеж по туризъм към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. От 2015 г. е асистент, а през 2018 г. става и гл. ас. към Колеж по туризъм към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

Владее английски и немски език.

3. Описание на научните трудове.

В обявения конкурс кандидатката участва с 41 публикации. От тях монографии - 1 брой; една книга базирана на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, една глава от колективна монография, учебници и учебни помагала - 4 броя, студии, статии и доклади - 34. От тях 3 са публикувани в реферирани и индексирани научни издания в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus; Web of Science). От всички предложени публикации 35 са самостоятелни, което представлява 85% от общия им брой. Тематичният профил на публикациите напълно отговаря на научната специалност в обявения конкурс и включва следните по-важни характеристики: Изследвания, свързани с развитието, състоянието и съвременните бизнес формати в алтернативното хотелиерство (В.3.1., Г.5.1., Г.6.1., Г.6.2., Г.7.1., Г.7.5., Г.7.12., Г.7.14., Г.7.16., Г.7.19., Г.7.23., Г.7.27., Г.10.1.); Изследвания, свързани с икономическите аспекти на туризма и хотелиерството – актуално влияние, съвременни изменения и перспективи за развитие (Г.7.6., Г.7.7., Г.7.10., Г.7.20., Г.7.21., Г.7.22., Г.7.29., Г.7.30., Г.8.1., Е.20.1., Е.21.1., Е.21.3.); Изследвания, свързани със съвременните аспекти на туристическото търсене (Г.7.8., Г.7.9., Г.7.11., Г.7.15., Г.7.28., Г.7.31.).

Монографията: „Състояние и перспективи за развитие на споделеното настаняване в българските черноморски туристически райони“ е многоаспектно проучване на споделеното настаняване в България. Разделена е на три основни глави, като в първа глава се анализира същността, съдържателните характеристики и структурата на споделената икономика, в чийто състав се позиционира и споделеното настаняване. Втората глава от монографията е посветена на емпирично проучване на състоянието и перспективите за развитие на споделеното настаняване в черноморските туристически райони на България. В трета глава е направена обективна оценка на състоянието на споделеното настаняване в българските черноморски туристически райони и са очертани основните перспективи пред неговото развитие.

В монографията: „Развитие на таймшеър в хотелиерството по българското Южно Черноморие: Теоретично и емпирично изследване“ на базата на теоретично и емпирично изследване на таймшеър хотелските обекти по българското Южно Черноморие се оценят развитието на таймшеър и възможностите за разширяване на бъдещото му приложение. Част от останалите публикации допълват разглежданата проблематика.

В част от публикациите е обърнато особено внимание на споделената икономика и споделеното настаняване като съвременна алтернатива на хотелиерското настаняване в световен мащаб и в България, както и отражението на Ковид-19 върху споделеното настаняване.

Изследвани са и перспективите за развитие на климатолечебния туризъм в България, както и пригодността на хотелиерската база по българското Черноморие за развитие на здравен туризъм

В групата на учебниците и учебни помагала е поставен акцент върху разработване на такива, имащи пряко отношение към учебния процес в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас.

4. Научни приноси.

Обобщените приносни моменти в научните публикации на гл. ас. д-р Елена Илиева могат да бъдат синтезирани в следните по-важни насоки:

➤ Направено е проучване на историята в развитието на споделената икономика. Изследването на предпоставките за развитие, икономическите ефекти, географското разпространение и капацитет на споделеното настаняване по света и в България позволява разработване на авторова методика за проучване на състоянието и възможностите за развитие на споделено настаняване в туристически райони;

➤ Създадена е методика за изследване на развитието и приложимостта на таймшеър в хотелиерството на туристически район. Съставени са първите по рода си профили на таймшеър предприемача и таймшеър собственика в България. Оценена е възможността за развитие на таймшеър по българското Черноморие и е проучено състоянието, спецификите и перспективите пред таймшеър в селски райони;

➤ Характеризирани са основните видове договори за управление в хотелиерството, като са представени основните субекти по реализация, както и икономически съдържателни характеристики на основните видове контракти. Изследван е франчайзинговия пазар в българското ресторантьорство, придружено от проучване на водещи брандове в ресторантьорството по света, както и тяхното присъствие на българския пазар;

➤ Изследвана е оценка на влиянието на Ковид-19 пандемията върху пазара на труда в туризма по света, по основни географски райони и в България с препоръки за смекчаване на негативните последици върху заетостта в туризма, вкл. и в България.

Проучено е влиянието на пандемията от Ковид-19 върху споделеното настаняване по света и на основни пазари, както и сравнителна характеристика между темповете на възстановяване на хотелиерския сектор спрямо споделеното настаняване;

➤ Теоретичният анализ на медицинския и климатолечебния туризъм позволява изследване на условията в България за практикуване на здравен туризъм и пригодността на хотелиерската база за неговото развитие по българското Черноморие;

➤ Представени са икономическите аспекти и специфика на хотелиерството и ресторантьорството, като основни дейности в системата на туризма. Направена е систематизация на икономическите термини и показатели в анализа на дейността в хотелиерството и ресторантьорството, както и анализ и оценка на потенциалните икономии и загуби от намалена ставка на ДДС за ресторантьорския бизнес в България.

5. Преподавателска работа.

Посочени са значителен брой лекции и семинарни занятия при студенти от специалност „Организация и управление на хотела и ресторанта“, ОКС „Професионален бакалавър“, специалност „Туризъм“, специалност „Маркетинг“ и специалност „Стопанско управление“ ОКС „Бакалавър“ по дисциплините: „Икономика на хотела и ресторанта“ (лекции и упражнения); „Ценова политика в туризма“ (лекции и упражнения); „Международни икономически отношения“ (упражнения); „Икономика на туристическото предприятие“ (лекции и упражнения); „Практика в работна среда“ (специализираща практика); „Учебно-производствена практика“ (специализираща практика); „Спецсеминар. Комплекса делова игра“ (упражнения). Като хоноруван асистент към Икономически университет – Варна, Елена Илиева е провеждала семинарни занятия на студенти от специалност „Туризъм“ ОКС „Бакалавър“ по дисциплината: „Туристически ресурси“.

Тютор е на студенти от три бакалавърски специалности. Била е научен ръководител на магистри, както и научен ръководител и консултант в научни конференции и сесии на студенти от различни специалности.

Член е на Колежен съвет към Колеж по туризъм - Бургас; на Комисията по качество на обучението към Колеж по туризъм-Бургас и на Сдружение „Рафаел – инфо, култура и туризъм“.

Гл. ас. д-р Елена Дамянова Илиева участва в 6 научни проекта. Забелязани са 22 нейни цитирания, тоест тя е позната в научните среди автор.

6. Критични бележки.

Препоръчваме на кандидата повече публикации в чужбина с цел разпознаваемост като автор в европейски и световен мащаб.

7. Заключение.

В обобщаващ план е важно дали кандидатът отговаря на всички минимални изисквания по ЗРАСРБ. В приложената таблица е видно, че гл. ас. д-р Елена Дамянова Илиева напълно отговаря на минималните наукометрични критерии за заемане на академична длъжност „доцент“.

Група показатели	Изпълнение на изискванията за доцент	Минимални изисквания на университета за доцент
А	50	50
Б		0
В	100	100
Г	467,5	400
Д	165	100
Е	130	100
Общо за доцент	912,5	750

Изискуем минимум 750 точки, общ брой точки **912,5**.

Като отчитаме спазването на всички изисквания по процедурата, научно-изследователските постижения, убедителната преподавателска дейност и компетентност на кандидата, даваме своята положителна оценка (**ЗА**) и препоръчваме на членовете на уважаемото научно жури да гласуват положително (**ЗА**) присъждане на академичното звание „ДОЦЕНТ“ на гл. ас. д-р Елена Дамянова Илиева в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм (Алтернативно хотелиерство).

25.08.2023 г.
гр. Велико Търново

Изготвил становището:
/проф. д-р Слави Петров Димитров/